

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)**

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Розробник: Ольга Шкурупій професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Міжнародні економічні відносини
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач Шкурупій Ольга Всеволодівна д.е.н., професор Контакти: ауд. каб. 473 (навчальний корпус № 4) e-mail: infpat@pdau.edu.ua, тел. (0532) 56-98-24 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/shkurupiy-olga-vsevolodivna-0
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність ОПП Підприємництво
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з економічного управління підприємницькою діяльністю, інноваційного підприємництва та управління проектами, аграрного бізнесу

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування сукупності теоретичних знань і практичних навичок дослідження сучасних міжнародних економічних відносин.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- забезпечити теоретичний та емпіричний підхід до розуміння сутності і форм міжнародних економічних відносин;
- сформуванню знання про зміст та сучасні особливості міжнародного поділу праці та кооперацію виробництва;
- забезпечити систему компетенцій щодо інституціональних засад розвитку міжнародних економічних відносин;
- надати знання щодо міжнародної торгівлі товарами і послугами як про ключову форму міжнародних економічних відносин і сформуванню навички їх аналізу;
- сформуванню систему спеціальних теоретичних знань про міжнародну інвестиційну діяльність і відповідні аналітичні навички;
- пояснити дію валютно-фінансових чинників міжнародних економічних відносин;
- розкрити сутність міжнародної економічної інтеграції та особливостей її сучасного етапу.

Компетентності:

Загальна:

ЗК 6. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Фахові:

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 8. Здатність виявлення та обґрунтування пріоритетних напрямів організації та ведення підприємницької діяльності.

Результат навчання:

ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

Програма навчальної дисципліни:

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 076 ПТБД МД 2022				заочна форма 076 ПТБД МД 2022			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Сутність і форми міжнародних економічних відносин	14	2	2	10	16	2	2	12
Тема 2. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	14	2	2	10	14	2	–	12
Тема 3. Інституціональні засади розвитку міжнародних економічних відносин	14	2	2	10	13	–	–	13
Тема 4. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	16	2	4	10	16	2	2	12
Тема 5. Міжнародні економічні відносини у сфері торгівлі послугами	16	2	4	10	13	–	–	13
Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність	16	2	4	10	17	2	2	13
Тема 7. Валютно-фінансові чинники міжнародних економічних відносин	16	2	4	10	15	2	–	13
Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	14	2	2	10	16	2	2	12
Усього годин	120	16	24	80	120	12	8	100

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	розв'язування тестів	доповідь/ реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	
ПРН 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.	36	16	36	12	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування теоретичних питань	розв'язування тестів	довідь / реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Сутність і форми міжнародних економічних відносин	4	2	4	2	12
Тема 2. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	4	2	4	2	12
Тема 3. Інституціональні засади розвитку міжнародних економічних відносин	4	2	4	2	12
Тема 4. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	4	2	4	2	12
Тема 5. Міжнародні економічні відносини у сфері торгівлі послугами	5	2	5	1	13
Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність	5	2	5	1	13
Тема 7. Валютно-фінансові чинники міжнародних економічних відносин	5	2	5	1	13
Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	5	2	5	1	13
Разом	36	16	36	12	100

Критерії та шкала оцінювання виконання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	0-4	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; самостійність мислення не прослідковується, наявні стилістичні та граматичні помилки
	5-6	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення, наявні незначні стилістичні та граматичні помилки.
	7-8	Свідоме і повне відтворення матеріалу за наявності окремих неточностей у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, але дещо порушено послідовність викладу. стилістичні та граматичні помилки відсутні
	9-10	Виклад матеріалу обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна
Максимальна кількість балів	10	
Тестове завдання	1	Правильна відповідь на тестове завдання
	0	Неправильна відповідь на тестове завдання
Максимальна кількість балів	11	
Професійно-орієнтоване	0-4	Ситуація з практики міжнародних економічних відносин інтерпретується неправильно.
	5-8	Ситуація з практики міжнародних економічних відносин

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
		інтерпретується правильно, однак аналіз є поверховим. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища або процесу. Висновки відсутні або не відображають належним чином зміст досліджуваного явища / процесу. У роботі наявні незначні стилістичні та граматичні помилки
	9-12	Ситуація з практики міжнародних економічних відносин інтерпретується правильно. Її аналіз зроблено послідовно та логічно. Наявні висновки. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, зазначаються типологічні особливості. Робота написана стилістично та граматично з використанням професійних термінів
	13-16	Ситуація з практики міжнародних економічних відносин інтерпретується правильно. Детально та послідовно зроблено її аналіз. Досліджуване явище або процес описано з позицій причинно-наслідкового зв'язку; зазначаються типологічні особливості. Одержані результати формалізовані у вигляді конкретних висновків. Робота написана стилістично та граматично з використанням професійних термінів
Максимальна кількість балів	15	
Всього	36	Робота може бути повернута на доопрацювання у разі невідповідності вимогам

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(заочна форма навчання)

Назва теми	Форма контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	опитування теоретичних питань	розв'язування тестів	доповідь / реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота	
Тема 1. Сутність і форми міжнародних економічних відносин	4	2	4	1	–	11
Тема 2. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	–	2	–	2	–	4
Тема 3. Інституціональні засади розвитку міжнародних економічних відносин	–	2	–	1	–	3
Тема 4. Міжнародна торгівля як провідна форма міжнародних економічних відносин	5	2	5	2	–	14
Тема 5. Міжнародні економічні відносини у сфері торгівлі послугами	–	2	–	1	–	3
Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність	5	2	5	2	–	14
Тема 7. Валютно-фінансові чинники міжнародних економічних відносин	–	2	–	2	–	4
Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	4	2	4	1	–	11
Контрольна робота	–	2	–		36	36
Разом	18	16	18	12	36	100

Форми, шкала та критерії оцінювання **результатів навчання** при проведенні поточного

контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- *опитування (0 – 4,5 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або виявляє неспроможність висвітлити питання, або висвітлює їх неправильно, безсистемно, з грубими помилками, за відсутності розуміння основної суті питань; не може зробити висновки та узагальнити матеріал;

2,5 бали – здобувач вищої освіти у цілому володіє сутністю навчального матеріалу (теми), виявляє знання змісту лекції та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Однак на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу;

3,5 бали – здобувач вищої освіти виявляє достатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу (теми), аналізує та узагальнює матеріал. Питання висвітлює повно, їх виклад завершує висновками, виявляє уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допускається несуттєвих помилок;

4,5 бали – здобувач вищої освіти демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми (теми), проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал;

- *розв'язування тестів(0 – 2 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів;

0,75 балів – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 50-70 % тестів;

1 бал – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 71-90 % тестів;

2 бали – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 91-100 % тестів;

підготовка доповіді, реферату, презентації (0 – 4,5):

0 балів – тема реферату не розкрита, список використаної літератури містить менше 2 наукових джерел, оформлення документу здійснено з критичними порушеннями, презентація відсутня, здобувач відмовляється від захисту;

2,5 бали – тема реферату викладена правильно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація відсутня або не висвітлює предмет аналізу у повному обсязі, здобувач при захисті реферату не повною мірою володіє матеріалом за темою реферату;

3,5 бали – тема реферату викладена правильно, матеріал реферування відповідає вимогам досягнення результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація висвітлює предмет аналізу, але має вади недостатньої конкретизації матеріалу, здобувач при захисті реферату достатньою мірою володіє матеріалом за темою реферату;

4,5 бали – проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, оформлення документу відповідає стандарту, презентація наявна і повністю висвітлює досліджувану тему, здобувач при захисті реферату демонструє повне засвоєння матеріалу;

виконання завдань самостійної роботи(0 – 1,5 балів):

0 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 50 % від загального обсягу;

1,5 бал – обсяг виконаних завдань становить від 71-90 % загального обсягу.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час контрольних робіт заборонені (ут. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Після здійснення вибору даної освітньої компоненти, вона включається до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:
Презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 256 с.

2. Аранчій В. І., Дроботя Я. А. Міжнародні фінанси: навчальний посіб. Полтава : ПДАА, 2019. 128 с

3. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб.; уклад.: В. В. Дергачова, К. О. Кузнецова, І. М. Манаєнко, В. А. Мельникова, О. С. Ченуша. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.

4. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. Ю. Г. Козак. К : Центр навчальної літератури, 2021. 400 с.

5. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність / Т. Зинчук та ін. К : Центр навчальної літератури, 2019. 512 с.

6. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів: навч. посіб. за ред. Н. Бутко, С. Шкарлет. К. : Центр навчальної літератури, 2020. 528.

7. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін. ; за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.

8. Шнирков О.І., Заблоцька Р.О. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій; 5-е вид. Дніпро, 2018. 286 с.

9 Шнирков О.І. Міжнародні економічні відносини: практикум / О.І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Р. О. Заблоцька, Н.В. Резнікова та ін.; за ред. О. І. Шниркова. К.: 2018. 321 с.

10. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: Історія. Теорія. Політика: підруч. К.: Либідь, 2019. с. 960.

Допоміжні

1. Історичні детермінанти включення України в систему міжнародних економічних відносин : монографія / В. В. Небрат, Н. О. Горін та ін. ; за ред. В. В. Небрат ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Київ. 2021. 528 с.

2. Національна економічна діяльність і міжнародні економічні відносини: сучасний стан та тенденції розвитку : колективна монографія Полтава: ПП «Астроя», 2020. 251 с.

3. Callahan William A. Sensible Politics Visualizing International Relations, Oxford University Press, 2020. 364 p.

4. International Relations: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2020. 176 p.

5. Salvator D. International Economics, 13th Edition. Wiley, 2019. 720 p

6. Schenk Catherine R. International Economic Relations since 1945 (The Making of the Contemporary World) Routledge; 2nd edition 2021. 180 p.

7. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p.
URL : <https://www.slideshare.net/fofoasasaZZ/the-world-economy-a-textbook-in-international-economics-pdf-97337768>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Державна служба статистики України. URL : <http://ukrstat.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.gov.ua>.
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України URL :
<https://minagro.gov.ua/>
5. Національний Банк України. URL : <https://bank.gov.ua/>
6. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
7. International Monetary Fund. URL : <https://www.imf.org/en/Home>
8. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL :
<http://www.fao.org/home/en/>
9. KOF Konjunktur for schungs stelle. URL : <https://kof.ethz.ch/>
10. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL :
<https://www.oecd.org/>
11. United Nations Conference on Trade and Development. URL : <https://unctad.org/>
12. United Nations. URL : <https://www.un.org/en/>
13. United Nations Industrial Development Organization. URL : <https://www.unido.org/>
14. World Bank Group. URL : <https://www.worldbank.org/en/home>
15. World Trade Organization. URL : <https://www.wto.org>